Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (devintoji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. spalio 5 d.*

„Konkurencija – Karteliai – Administracinė procedūra – Sprendimai atlikti patikrinimus – Reglamento (EB) Nr. 1/2003 20 straipsnio neteisėtumu grindžiamas prieštaravimas – Teisė į veiksmingą teisinę gynybą – Pareiga motyvuoti – Teisė į būsto neliečiamybę – Pakankamai svarūs įrodymai – Proporcingumas – Ieškinys dėl panaikinimo – Prieštaravimai dėl patikrinimo eigos – Atsisakymas užtikrinti su privačiu gyvenimu susijusių duomenų konfidencialumo apsaugą – Nepriimtinumas“

Byloje T-255/17

Mousquetaires, įsteigta Paryžiuje (Prancūzija),

ITM Entreprises, įsteigta Paryžiuje,

atstovaujamos advokatų N. Jalabert-Doury, B. Chemama ir K. Mebarek,

ieškovės,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą B. Mongin, A. Dawes ir I. Rogalski, padedamų advokato F. Ninane,

atsakovę,

palaikomą

Europos Sąjungos Tarybos, atstovaujamos S. Boelaert, S. Petrova ir O. Segnana,

įstojusios į bylą šalies,

dėl pagal SESV 263 straipsnį pateikto prašymo panaikinti, pirma, 2017 m. vasario 21 d. Komisijos sprendimą C(2017) 1361 *final*, kuriuo *Mousquetais* ir visoms jos tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamoms bendrovėms nurodoma leisti atlikti patikrinimą pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 20 straipsnio 1 ir 4 dalis (byla AT.40466 – *Tute* 1), 2017 m. vasario 21 d. Komisijos sprendimą C(2017) 1360 *final*, kuriuo *Mousquetams* ir visoms jos tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamoms bendrovėms nurodoma leisti atlikti patikrinimą pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 20 straipsnio 1 ir 4 dalis (byla AT.40467 – *Tute* 2), ir – subsidiariai – 2017 m. vasario 9 d. Komisijos sprendimą C(2017) 1057 *final*, kuriuo *Intermarché* ir visoms jos tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamoms bendrovėms nurodoma leisti atlikti patikrinimą pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 20 straipsnio 1 ir 4 dalis (byla AT.40466 – *Tute* 1), ir 2017 m. vasario 9 d. Komisijos sprendimą C(2017) 1061 *final*, kuriuo *Intermarché* bei visoms jos tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamoms bendrovėms nurodoma leisti atlikti patikrinimą pagal Tarybos reglamento (EB)

* Proceso kalba: prancūzų.

Nr. 1/2003 20 straipsnio 1 ir 4 dalis (byla AT.40467 – *Tute* 2), ir, antra, sprendimą, kuriuo Komisija, pirma, paėmė ir nukopijavo duomenis iš ryšio ir saugojimo priemonių, kuriuose buvo duomenų, susijusių su šių priemonių naudotojų privačiu gyvenimu, ir, antra, atmetė ieškovių prašymą grąžinti minėtus duomenis,

BENDRASIS TEISMAS (devintoji išplėstinė kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas S. Gervasoni (pranešėjas), teisėjai L. Madise, R. da Silva Passos, K. Kowalik-Bańczyk ir C. Mac Eochaidh,

posėdžio sekretorė M. Marescaux, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2020 m. sausio 30 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą [1]

(Praleista)

III. Procesas ir šalių reikalavimai

12 2017 m. balandžio 28 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktu pareiškimu ieškovės pareiškė šį ieškinį.

13 2017 m. liepos 28 d. Europos Sąjungos Taryba Bendrojo Teismo kanceliarijoje pateikė prašymą leisti įstoti į bylą palaikyti Komisijos reikalavimų. 2017 m. rugsėjo 22 d. sprendimu Bendrojo Teismo devintosios kolegijos pirmininkas patenkino šį prašymą. Taryba pateikė savo paaiškinimą, o pagrindinės šalys per nustatytą terminą dėl jo pateikė pastabas.

14 Ieškovės ieškinyje Bendrojo Teismo prašo:

– taikyti proceso organizavimo priemonę nurodant Komisijai patikslinti prielaidas ir pateikti turimus įrodymus, kuriais grindžiamas 2017 m. vasario 9 ir 21 d. sprendimų (toliau – ginčijami sprendimai) dalykas ir tikslas,

– panaikinti 2017 m. vasario 21 d. sprendimus,

– subsidiariai, panaikinti 2017 m. vasario 9 d. sprendimus,

– panaikinti sprendimą, kuriuo Komisija, pirma, paėmė ir nukopijavo duomenis iš ryšio ir saugojimo priemonių, kuriuose buvo duomenų, susijusių su šių priemonių naudotojų privačiu gyvenimu, ir, antra, atmetė ieškovių prašymą grąžinti minėtus duomenis,

– priteisti iš Komisijos ir Tarybos bylinėjimosi išlaidas.

15 Dublike ieškovės dėl savo reikalavimų dalies, susijusios su 2017 m. vasario 9 d. sprendimais, patikslino, jog visų pirma prašo, kad šie sprendimai būtų pripažinti neegzistuojančiais, nes apie juos nebuvo tinkamai pranešta, o subsidiariai – kad jie būtų panaikinti.

1 Pateikiami tik tie šio sprendimo punktai, kuriuos Bendrasis Teismas mano tikslinga paskelbti.

16 Komisija, palaikoma Tarybos, Bendrojo Teismo prašo:

– atmesti ieškinį,

– priteisti iš ieškovų bylinėjimosi išlaidas.

(Praleista)

IV. Dėl teisės

(Praleista)

A. Dėl priimtinumo

1. Dėl ketvirtojo reikalavimo priimtinumo

30 Reikia konstatuoti, kad šiuo ketvirtuoju reikalavimu siekiama, kad būtų panaikintas, pirma, tariamas Komisijos sprendimas paimti ir nukopijuoti tam tikrų ieškovių darbuotojų ir vadovų privataus gyvenimo duomenis ir, antra, sprendimas atmesti ieškovių prašymą grąžinti šiuos duomenis (žr. šio sprendimo 14 punkto ketvirtą įtrauką).

31 Skaitant ieškinį ir dubliką ir kaip patvirtina Komisijos rašytinės pastabos, pirmoji šio reikalavimo dalis gali būti aiškinama kaip susijusi su atsisakymu apsaugoti aptariamų privačių duomenų konfidencialumą.

32 Dėl ieškovių suinteresuotumo pareikšti ieškinį dėl šio Komisijos ginčijamo atsisakymo reikia pabrėžti, kad, atsižvelgiant į kiekvienos įmonės pareigą užtikrinti joje dirbančių asmenų ir jų privataus gyvenimo apsaugą (dėl pareigos saugoti fizinių asmenų privatų gyvenimą tvarkant asmens duomenis žr., be kita ko, 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995, p. 31; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 15 t., p. 355), pakeistą 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46 (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016, p. 1)), tikrinamai įmonei gali tekti prašyti Komisijos nepaimti iš įmonės patalpų tam tikrų duomenų, galinčių padaryti žalos jos darbuotojų ar vadovų privačiam gyvenimui, arba prašyti Komisijos grąžinti šiuos duomenis. Tokiomis aplinkybėmis, priešingai, nei teigia Komisija, tokius prašymus gali pateikti ne tik atitinkami darbuotojai. Dėl tos pačios priežasties ši įmonė gali būti laikoma suinteresuota Sąjungos teisme ginčyti Komisijos atsisakymą patenkinti jos prašymus.

33 Dėl galimybės ginčyti atsisakymą apsaugoti atitinkamų privačių duomenų konfidencialumą reikia priminti, kad pagal suformuotą jurisprudenciją ieškinį dėl panaikinimo, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnį, galima pareikšti dėl teisės aktų, sukeliančių privalomų teisinių padarinių, kurie daro poveikį ieškovo interesams aiškiai pakeisdami jo teisinę padėtį. Iš esmės tarpinės priemonės, kuriomis siekiama parengti galutinį sprendimą, nėra aktai, kuriuos galima ginčyti (šiuo klausimu žr. 1981 m. lapkričio 11 d. Sprendimo *IBM / Komisija*, 60/81, EU:C:1981:264, 9 ir 10 punktus ir 2012 m. lapkričio 14 d. Sprendimo *Nexans France ir Nexans / Komisija*, T-135/09, EU:T:2012:596, 115 ir 116 punktus).

34 Atsižvelgiant į specifinį Komisijos patikrinimų ir apskritai procedūrų konkurencijos srityje kontekstą, patikrinimo atlikimo sąlygų teisminė kontrolė paprastai susijusi su ieškiniu dėl panaikinimo, atitinkamais atvejais pateiktu dėl galutinio sprendimo, kurį Komisija priėmė taikydama šią nuostatą (žr. 2012 m. lapkričio 14 d. Sprendimo *Nexans France ir Nexans / Komisij*a, T-135/09, EU:T:2012:596, 132 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

35 Vis dėlto iš jurisprudencijos taip pat matyti, kad per parengiamąją procedūrą priimti aktai, kuriais pačiais užbaigiama speciali procedūra, besiskirianti nuo tos, kuria siekiama padėti Komisijai priimti sprendimą dėl esmės, ir kurie sukelia privalomų teisinių padarinių, kurie daro poveikį ieškovo interesams aiškiai pakeisdami jo teisinę padėtį, taip pat yra aktai, kuriuos galima ginčyti (1981 m. lapkričio 11 d. Sprendimo *IBM / Komisija*, 60/81, EU:C:1981:264, 10 ir 11 punktai ir 2012 m. lapkričio 14 d. Sprendimo *Nexans France ir Nexans / Komisija*, T-135/09, EU:T:2012:596, 116 punktas).

36 Kiek tai susiję su procedūromis konkurencijos srityje, buvo nuspręsta, kad Komisijos sprendimu, kuriuo atmestas prašymas apsaugoti konkretų dokumentą remiantis advokatų ir klientų bendravimo konfidencialumu, užbaigiama speciali procedūra, kuri skiriasi nuo tos, kuria siekiama padėti Komisijai priimti sprendimą dėl konkurencijos taisyklių pažeidimo, todėl tai yra aktas, dėl kurio panaikinimo galima pareikšti ieškinį (žr. 2007 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Akzo Nobel Chemicals ir Akcros Chemicals / Komisija*, T-125/03 ir T-253/03, EU:T:2007:287, 46, 48 ir 49 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

37 Be to, nors Sąjungos teismas tokio ieškinio iki šiol nepripažino priimtinu, galima manyti, kad Bendrasis Teismas pripažino, jog tikrinama įmonė gali tokiomis pačiomis sąlygomis pareikšti ieškinį dėl sprendimo atmesti prašymą apsaugoti jos darbuotojų privatų gyvenimą. Iš tiesų, priminęs 2007 m. rugsėjo 17 d. Sprendimą *Akzo Nobel Chemicals ir Akcros Chemicals / Komisija* (T-125/03 ir T-253/03, EU:T:2007:287) ir jame nurodytą jurisprudenciją, Bendrasis Teismas paminėjo „sprendimo nesuteikti <…> [privataus gyvenimo] apsaugos“ galimybę ir kartu konstatavo, kad šiuo atveju toks sprendimas nebuvo priimtas. Jis rėmėsi aplinkybe, kad priimant sprendimą padaryti atitinkamų duomenų kopijas ieškovės neteigė, kad jų turimiems dokumentams taikoma apsauga, panaši į tą, kuri taikoma advokatų ir klientų bendravimo konfidencialumui, ir nenurodė konkrečių dokumentų ar jų dalių (2012 m. lapkričio 14 d. Sprendimo *Nexans France ir Nexans / Komisija*, T-135/09, EU:T:2012:596, 129 ir 130 punktai).

38 Šioje byloje ieškovės būtent teigia, kad jų ieškinio ketvirtojo reikalavimo pirmoje dalyje nurodytas atsisakymas gali būti prilygintas atsisakymui, kuris pagal šią jurisprudenciją buvo pripažintas aktu, kurį galima ginčyti.

39 Žinoma, galima manyti, kad kai įmonė remiasi savo darbuotojų ar vadovų teise į privataus gyvenimo gerbimą, siekdama prieštarauti kompiuterinės įrangos ar komunikacijos priemonių paėmimui ir jose esančių duomenų kopijų darymui vykdant patikrinimą, sprendimas, kuriuo Komisija atmeta šį prašymą, sukelia šiai įmonei teisinių padarinių, kurie iš esmės pakeičia jos teisinę padėtį (žr. šio sprendimo 37 punktą). Šiuo sprendimu daromas poveikis sąlygoms, kuriomis ji užtikrina joje dirbančių asmenų ir jų privataus gyvenimo apsaugą. Be to, tokiu sprendimu jos patikrinimas neapribojamas „veiklos dokumentais“, kaip reikalaujama tiek pagal Reglamento Nr. 1/2003 20 straipsnio 2 dalies b punktą, tiek pagal jurisprudenciją (žr. 2013 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo *Deutsche Bahn ir kt. / Komisija*, T-289/11, T-290/11 ir T-521/11, EU:T:2013:404, 80 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

40 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad 2007 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Akzo Nobel Chemicals ir Akcros Chemicals / Komisija* (T-125/03 ir T-253/03, EU:T:2007:287) 51 ir 52 punktuose Bendrasis Teismas nusprendė, jog tuo atveju, jei Komisija prieš atlikdama tam tikrus dokumentų kopijavimo veiksmus būtų gavusi prašymą dėl Sąjungos teisėje numatytos teisės apsaugos, tylus sprendimas atmesti prašymą būtų išreikštas kopijų padarymu ir jų pridėjimu prie bylos.

41 Vis dėlto šiuo atveju prieš imantis ginčijamų veiksmų ieškovės neteigė, kad Komisijos paimtai įrangai ir nukopijuotiems duomenims turėjo būti taikoma jų darbuotojų ar vadovų teisės į privataus gyvenimo gerbimą apsauga. Iš tiesų tik po to, kai 2017 m. vasario 24 d. buvo nukopijuoti minėti duomenys ir paskui 2017 m. balandžio 13 d. grąžinta įranga, kurioje galėjo būti tokių duomenų, ieškovės pradėjo remtis aptariamų duomenų apsauga, atsižvelgdamos į jų darbuotojų ar vadovų teisę į privataus gyvenimo gerbimą.

42 Šiuo klausimu galima pažymėti, kad tai, jog iš sprendime atlikti patikrinimą nurodytos įmonės buvo reikalaujama imtis tam tikrų veiksmų, kad būtų apsaugotos jos teisės ir galimybė kreiptis į teismą, siekiant užtikrinti jų laikymąsi, visų pirma pateikti Komisijai prašymus dėl apsaugos, nepažeidžia teisės į veiksmingą teisinę gynybą (žr. šio sprendimo 36, 37 ir 40 punktus). Juo labiau kad prieš padarydama kopijas ji privalo suteikti įmonei trumpą terminą pasikonsultuoti su savo advokatais, kad ji prireikus galėtų pateikti tokius prašymus (šiuo klausimu žr. 2013 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo *Deutsche Bahn ir kt. / Komisija*, T-289/11, T-290/11 ir T-521/11, EU:T:2013:404, 89 punktą).

43 Vadinasi, šiuo atveju Komisija, paėmusi aptariamą įrangą ir nukopijavusi joje esančius duomenis, negalėjo priimti sprendimo atmesti tokį ieškovių pateiktą prašymą dėl apsaugos.

44 Todėl ši byla skiriasi nuo bylos, kurioje priimtas 2007 m. rugsėjo 17 d. Sprendimas *Akzo Nobel Chemicals ir Akcros Chemicals / Komisija* (T-125/03 ir T-253/03, EU:T:2007:287). Iš tiesų, kadangi ieškovės iš anksto nepateikė prašymo dėl apsaugos, aptariamos įrangos paėmimas ir šioje įrangoje esančių duomenų nukopijavimas negalėjo lemti sprendimo, dėl kurio gali būti pareikštas ieškinys ir kuriuo Komisija, nors ir netiesiogiai, atmetė tokį prašymą dėl apsaugos, priėmimo (šiuo klausimu žr. 2012 m. lapkričio 14 d. Sprendimo *Nexans France ir Nexans / Komisija*, T-135/09, EU:T:2012:596, 120–125 punktus).

45 Todėl šios bylos aplinkybėmis ieškovės negali teigti, kad šio ieškinio pareiškimo dieną Komisija, atlikdama patikrinimą, tiesiogiai ar netiesiogiai priėmė aktą, sukeliantį teisinių padarinių, kurie gali turėti įtakos jų interesams, aiškiai pakeisdami jų teisinę padėtį.

46 Galima pridurti, jog taip būtų ir tuo atveju, jei ketvirtojo reikalavimo pirmą dalį reikėtų aiškinti taip, kad ji susijusi su paprastu Komisijos sprendimu paimti ir nukopijuoti su tam tikrų ieškovių darbuotojų ir vadovų privačiu gyvenimu susijusius duomenis. Iš tiesų, kaip matyti iš šio sprendimo 44 punkto, nesant išankstinio ieškovių prašymo dėl apsaugos, faktiniai paėmimo ir nukopijavimo veiksmai, kurių šiuo atveju buvo imtasi atliekant ginčijamą patikrinimą, savaime negalėjo lemti aktų, dėl kurių galima pareikšti ieškinį.

47 Dėl ketvirtojo reikalavimo antros dalies, susijusios su tariamu prašymo grąžinti aptariamus privačius duomenis atmetimu, reikia pažymėti, kad šis prašymas dėl grąžinimo, nesvarbu, ar jis pateiktas 2017 m. vasario 24 d., kaip tai nurodė ieškovės savo rašytinėse pastabose, ar 2017 m. balandžio 13 d., kaip buvo minėta per posėdį, nebuvo suformuluotas pakankamai tiksliai, kad Komisija dėl jo galėtų deramai pareikšti savo poziciją, todėl šio ieškinio pareiškimo dieną ieškovės nebuvo gavusios Komisijos atsakymo, kuris galėtų būti aktas, kurį galima ginčyti ir į kurį atsižvelgiant turėtų būti vertinamas šio ieškinio priimtinumas (šiuo klausimu žr. 2014 m. gruodžio 3 d. Sprendimo *Castelnou Energía / Komisija*, T-57/11, EU:T:2014:1021, 34 punktą ir 2016 m. birželio 22 d. Sprendimo *Whirlpool Europe / Komisija*, T-118/13, EU:T:2016:365, 49 punktą). Iš tikrųjų ieškovės tik paminėjo „daug dokumentų, darančių žalą jų rengėjų privataus gyvenimo neliečiamumui“, bendrai nurodydamos, kad tai buvo „pranešimai, asmeniniai duomenys, adresų knygelės, telefoniniai pokalbiai ir t. t.“, ir savo 2017 m. balandžio 13 d. prašyme pripažindamos, kad jos „šiuo metu analizuoja daugybę Komisijos pareigūnų nukopijuotų dokumentų“, siekdamos nustatyti, su kuriais iš jų buvo susijusi ši žala.

48 Todėl abi ketvirtojo reikalavimo dalys turi būti atmestos kaip nepriimtinos.

(Praleista)

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (devintoji išplėstinė kolegija)

nusprendžia:

1. **Panaikinti 2017 m. vasario 9 d. Komisijos sprendimo C(2017) 1057 *final*, kuriuo *Intermarché* ir visoms jos tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamoms bendrovėms nurodoma leisti atlikti patikrinimą pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 20 straipsnio 1 ir 4 dalis (byla AT.40466 – *Tute* 1), 1 straipsnio b punktą ir 2017 m. vasario 21 d. Komisijos sprendimo C(2017) 1361 *final*, kuriuo *Mousquetais* ir visoms jos tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamoms bendrovėms nurodoma leisti atlikti patikrinimą pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 20 straipsnio 1 ir 4 dalis (byla AT.40466 – *Tute* 1), 1 straipsnio b punktą.**

2. **Atmesti likusią ieškinio dalį.**

3. ***Mousquetaires*, *ITM Entreprises*, Europos Komisija ir Europos Sąjungos Taryba padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Gervasoni Madise da Silva Passos

Kowalik-Bańczyk Mac Eochaidh

Paskelbta 2020 m. spalio 5 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.